

לשומפי רצפות, משכרת כפורה

ל-187 לירה לחודש*. עכשו משכרת זו חקטן במדה ניכרת. **לא אידיאליסטים — אבל מוכש-רים.** כנגד זה ייהנו מן השינוי במשכורות הבחורים הצעירים העובדים בשלחן ההסתדרות ומקבלים רק את משכורת היסוד ותו-ספת היוקר. רבים כבר עזבו את השורות, עלולים לחזור להסתדרות אם התנאים יוטבו. אחד מאלה הוא זאב ברוספלד, חייל מ-שוחרר שנסה לעשות חיל בהסתדרות, נואש במהרה. לאחר שנה בתפקיד מנהל מדור הפ-ליגים בנוער העובד קבל, נוסף למשכורתו, 7,500 לירות, דמי ייצוג, לחודש. המשכורת שהוא מקבל במקום עבודתו החדש (תכרת החשמל) עולה בהרבה על זו. החלטת מוסדות ההסתדרות בקשר לדרכת המשכורות אינה החלטה מקצועית פשוטה. היא חקבע במדה רבה את פני הפקידות ההסתדרותית כעתיד: אם במשרדי ההסתדרות ימצא מקום לצעירים מוכשרים החשים עצמם ראויים גם למשכורות של ממש בצד המשרות האחרות, או רק לאידיאליסטים מצד אחד — בלתי מוכשרים מצד שני.

* משכורת יסוד אחידה — 60 לירה, תו-ספת יוקר אחידה — 52 לירה, תוספת לאשה — 10 לירה תוספת לשני בנים הראשונים 20 ל"י, לשני הבאים האחרים 15 לירה, לבן החמישי — 5 לירות. תוספת מחלה ותק — 25 לירה.

עולים על זה של הרוח. מכאן שחובה עלינו להבטיח לבעל המשפחה את המשכורת המי-נימלית הדרושה לו לקיום משפחתו בכבוד. תנאי החיים השתנו בשנים האחרונות. פועל רוח משתכר היום יותר במוסד פרטי מאשר בהסתדרות. לזה יש השפעה שלילית על ה-נוער, והוא מהסס להכנס לשרות ההסתדרות. אנו דנים בבעיה ויתכן שנכנסים תיקונים ב-דרכת התשלום ההסתדרותי*.

פחות לקופאים על השמרים. אם תחבול דעתו של פרלשטיין, שהיא רחוקה מלהיות אהודה על כלל חברי ההסתדרות, יסבלו בראש ובראשונה חברי הסתדרות ות-קים העובדים במוסדותיה זה 20 שנה מבלי שהתקדמו בעבודתם, והמקבלים משכורות גבוהות בזכות החוק וגודל משפחותיהם. לדוגמה: נח גנדלמן עובד לשכת המודיעין של בית ברנר, הוא חבר הסתדרות זה 24 שנה, עזב את עבודתו כפועל בנין עקב מחלה, נכנס, ב-1934 לעבודתו הנוכחית. תפ-קידו כללו רישום היוצאים והנכנסים בבנין, הדרכה למבקרים. היתה זו עבודה שלא דרשה רמה מקצועית כלשהי, אף לא השכלה, לא היתה קשה מבחינה גופנית.

אף על פי כן משכורתו של גנדלמן מגיעה * העלאת תוספת הייצוג מ-25 ל-50 לירה, תוספת היוקר מ-20 ל-30 לירה.

לפקידי ההסתדרות. רוח שנכנס לעבוד באחד ממוסדות ההסתדרות עשה זאת מתוך אמונה שהוא ממלא תפקיד לאומי ומעמדי, לא דרש לעצמו אלא כיסוי הוצאות. בעצם היו תנאי עבודתו טובים מאלה של הפועל בפרדסים או חבר הקבוצ.

עם קום המדינה חל שינוי ערכים בארץ. קם בה מעמד אצולה חדש. פעולי הבנין החלו מחקים את בעלי האמצעים, דבר שלא היה קשה, כיון שהשתכרו כסף רב. חברי קואופרטיבי התחבירה בנו לעצמם את הרובע העשיר ביותר של תל אביב (יד המעביר) החלו משחקים בטניס וגולף.

עסקני ההסתדרות הותיקים שעד לפני שנים לבשו מכנסים קצרים וחולצות כחולות, הפכו שרים ושלחיים מגביות, לבשו חליפות מהיר-דרות, נסעו במכוניות נהוגות בידי נהגים שכיחים.

סוג אחד של חברי הסתדרות נשאר מקופח: העסקן והפקיד הצעיר במוסד הסתדרותי.

תנאי החיים השתנו. לתקון המצב שואפת עתה ועדת המשכורות של ההסתדרות. מסביר אפרים פרלשטיין, חבר הועדה: "למשכורת ההסתדרותית גודע ערך סוציאלי רב. אנו מאמינים שתנועת העבודה חייבת להבטיח. תנאי קיום הוגנים לכל פועל בארץ, אפילו אין הוא מצטיין בכשרונות מיוחדים. מובן מאליו כי צרכי הקיום של בעל משפחה

בעת שנפתחה הצירות הסוביטית בתל-אביב פנה אחד המזכירים אל לשכת העבודה ובקש כי ישלח אליו שוער. האיש שנשלח לא נת-קבל לעבודה. הצירות בכרה להביא שוער מרוסיה. הסיבה: משכורתו של השוער המ-סופל במשפחה והותיק בהסתדרות היתה גבוהה מדי, עלתה על משכורת מזכירי ה-צירות הנמוכים.

המשכורת המשפחתית הנהוגה עד היום בקרב פקידי ההסתדרות מקורה ברעיון ה-שיוני. מאחר שכל איש רשאי לתנאי קיום הוגנים, בין אם הוא מנהל מחלקה משרדית או רק שוטף את רצפתה, מקבל העובד את משכורתו בהתאם לגודל משפחתו, כי עם גידול המשפחה גדלים הצרכים. יוצא, איפוא, צפונות מוזהב של מנהל המחלקה, רעיון השיוני לא קיים בצורתו המוחלטת אפילו ברוסיה הסוביטית אבל הונהג בשני מוסדות בעולם: בקבוצ, ובמוסדות ההס-תדרות בישראל*.

לפנים התאימו תנאי המשכורת המשפחתית

* להוציא מן הכלל את האגודים המקצור-עיים: פועלי העץ, פועלי הבנין, שאר האי-גודים, המאורגנים בהסתדרות. פועלים חזק-למסגרת מוסדותיה. שם צמוד השכר לרמה מקצועית.

(המשך מעמוד 7)

אותה שעה חצתה מכונית פלימות' ירקרה במהירות את רחוב ביאליק. בתוכה ישב אדם שהרכין את ראשו בעברו ליד זומת-קהלים. היה זה שלמה בליובסקי.

פשעים

תעלומת הרצח בטבריה

חיים שמחון (26) היה רבי-סמל-ראשון אופ-ני, שפמו השחור והמחודד בקצותיו היה מטיל אימה על כל הפיקודים. מבטו וקולו המצחיקים החרידו חיילים וחיילות צה"ל לא מעטים. הוא היה ידוע כמפקד קשה, יזיר, פקע אחת, בהיותו במחנה הבראה צבאי, הסתכסך עם המפקד המקומי. ברוב כעסו התבטא: "בצה"ל יש קצינונים הרבה, אבל רק חיים שמחון אחד!"

שמוחון, ששחק את תפקיד הנבל בדראזות משמעותיות רבות, בצבא, מלא בשבוע שעבר תפקיד דומה בטרנדניה רצינית מאד: הוא הובא בפני השופט החוקר בטבריה והואשם ברצח. הקרבן: מרים (מירי) ארצי (22), בת דגניה א'.

דגים וגיון קולינס. מירי ושלושה ידי-דים ישבו באחד הערבים בשבוע שעבר בבית-פקה עבאדי בטבריה, אכלו דגים מטוגנים, לגמו גיון קולינס. לפתע נכנסו אל בית הקפה אלשים במדים. אחד מהם היה סרן, השני רבי-סמל-ראשון חיים שמחון.

כאשר נתקל מבטה של מירי בשמחון, נס-תמנה על פניה הבעה של היכרות. הם היו חברים טובים כאשר שרתו יחד בצבא, הוא כרב סמל, היא — בדרגת קצינה. הידידות ביניהם היתה קרובה, וזמן מה נדמה שהם ינשאו. אבל, אף על פי ששמחון אהב מאוד את הנערה, לא יצא הדבר לפועל.

הסיבות לפירוד אינן ברורות. יש אומרים שהוריה של מירי התנגדו לצרף למשפחתם חתן ממוצא ספרדי. סברה אחרת: ההורים התנגדו כיון ששמחון היה איש אציל, ישב במעצר, לא היה אדם כשר בעיני ההורים השמצנים, ובעלי מסורת הקבוצה וההגנה. סברה שלישית, ואולי יותר מתקבלת על הדעת, היא כי מירי רצתה להשאיר חפשיה. היא היתה נערה עליונה, חברתית, היו לה מכרים רבים בכל חלקי הארץ, אנשים שהי-רכו וחבבו אותה.

לא עורר חשד. כך או כך, הפגישה בין השניים בבית הקפה עבאדי היתה מקרית בהחלט. שמחון נכנס למקום כיון שהמכונית בה נסע כלות הסרן נתקלקלה בכביש לא הרחק משם, והם רצו לטלפן מבית הקפה למוסך הצבאי הקרוב.

כאשר ראה שמחון את מירי, רמז לה באצבעו כי תגש אליו. היא בקשה סליחה עם הבחורים שאיתם ישבה, יצאה החוצה מן שמחון. כיון שבוששה לשוב, קמו בני לחיתה, בחורים חיפאים, אשר אפשר כי הכי-רו את שמחון (שאף הוא חיפאי), ידעו על ידידות השניים, — ונסעו במכוניתם הביתה.

ב מ ד י נ ה

להיוז את המכונית המקולקלת. השוטר ניאות, יצא עם הסרן החוצה. הם קרבו למכונית הצבאית ראו כי שמחון כבר יושב בתוכה, מחכה להם.

כל הנקודות הקטנות, פרטים שיגרתיים אר-דות תנועותיהם של האנשים השונים האלה מצטרפים יחד לפסיפס שרק חלק קטן ממנו

אותה שעה עבר שוטר ברחוב שליד בית הקפה. פנסי הגיפ שלו האירו לרגע את הנוג-שהיה שקוע בשיחה בצל אחת החורבות. הדבר לא עורר את חשדו והוא המשיך בנ-סיעתו, עצר ליד הקפה, נכנס לתוכו, בבית הקפה בקש הסרן, שלא הצליח להז-עיק, עזרה בטלפון, מאת השוטר שיעזור לו

גופת הנרצחת מירי ארצי
מכונית שהתקלקלה במקרה...

בית הקפה (1), מקום הרצח (2) ומקום הימצא הגופה (3)
...השאירה אחריה גויה

חסר כדי לפתור תעלומה גדולה. כיון של-מחרת בבקר מצאה שכנה את גויתה של מירי ארצי מטולת בין הבתים ההרוסים. הנערה ערמונית השיער לבושה באפודה צהובה ובמכנסים חומות, היתה מוטלת בין הבתים ההרוסים. עיניה היו עצומות, בניגוד לרוב מקרי החניקה, בהם עיני הקרבנות פקוחות.

כמו במקרה לני? חקירת המשטרה העלתה כי מירי מתה רגעים לא רבים לאחר צאתה מבית הקפה. מה אירע בזמן הקצר שבין צאתה משם למותה? זאת השאלה הער-מדת בפני יהודה בונה, סגן מפקח מחוזי במשטרת טבריה, החוקר את המקרה.

סבורים החוקרים: את הרצח בצע חיים שמחון, למרות שהוא מכחיש זאת בתוקף. לאחר שחק את הנערה באצבעותיו, נשא אותה מרחק של 20 מטר, הניח אותה במקום פחות גלוי, אחר נסע מן המקום במכוניתו עם הסרן.

אולם, אם אמנם מסיבות המצביעות על אשמתו של שמחון מצויות לרוב, עדיין לא הצליחה המשטרה לגלות את המניע לרצח, ומבלי נקודה זו אין בנינה של התביעה יכול להיות שלם.

ואולי לא היה כלל מניע לרצח בכוחה תחילה. האם לא יתכן, שואלים החוקרים את עצמם, כי אירעה כאן חזרה על מקרה לני בעל עכברים ואנשים? האם לא יתכן, ומת-קבל על הדעת, כי חיבוק חזק יתר על המידה של אדם שלא העריך כראוי את כוח וזרועו-תו, הפך לעניבת חנק?

אמר איש טבריה ותיק: "לא בכל יום מוכה הגורל את טבריה ברצח. אבל אם קורה פעם משהו, הרי זהו כבר משהו באמת מיו-חד במינו."

מדימה של קבוצ. אם טבריה געשה למשמע הרצח, על דגניה א' ירדה דממת אבל. שקט של בושה, כלימה של קבוצה ותיר-קה, שמרנית ופוריסטית שניסתה לגדל דור אידיאליסטי ושאתה מבנות אותו דור משמשת נושא לכותרות ראשיות סנסציוניות ביותר. "העתונים ניפחו את העניין," טען יוסף ברק, איש דגניה ויו"ר הוועד הארצי למען החייל. "מירי לא היתה נוהגת לבקר בבתי קפה. היא היתה נערה טובה, חזרת רוח התנדבות. היא שרתה בצבא, עבדה במעב-רות, היתה מדריכה נוער ומעולם לא חשבה לעזוב את הקבוצה!"

הכרטיסים עלו ביוקר

אשה בגיל העמידה צלצלה בפעמון דירתה של סוגיה ויינשטיין ברחוב בריזחאי, בקשה כס מים. בעלת הבית שלא ראתה כל דבר מוזר בבקשת האשה, הוזימה אותה לשבת, בכדה אותה בכוס מי לימון. האורחת הודתה ברוב נימוס, הלכה לדרכה. כעבור חצי שעה נכנסה סוגיה שוב לחור, וגבה את האבק מעל הרהיטים, גלתה שה-אורחת שכחה עתון (הארץ) על השולחן. כאשר הרימה אותו, ראתה תחתיו זוג כרטיסי